

El director general d'Institucions Penitenciàries visità també el centre de Figueres

Martínez Zato: «La presó de Girona no respon als criteris que volem aplicar»

De la nostra Redacció per Ramon Rovira. — El director general d'Institucions Penitenciàries del ministeri de Justícia, José Antonio Martínez Zato, visità durant la jornada d'ahir les presons de Girona i de Figueres. Les múltiples gestions fetes pels parlamentaris gironins Lluís Maria de Puig, Joan Manel del Pozo i Francesc Ferrer per fi es traduïen en quelcom positiu. El màxim responsable de les presons espanyoles s'interessava pel cas de casa nostra i coneixia sobre el terreny la problemàtica situació.

El senyor Martínez Zato va visitar les diferents dependències de la presó de Girona acompanyat del governador civil, Miquel Solans, el batlle, Joaquim Nadal, i els parlamentaris abans esmentats. Dialogà llargament amb els interns i va recórrer tots i cada un dels racons del centre. Coneixia la seva impressió després de l'experimentació pragmàtica és necessari.

— És una presó dels anys seixanta pensada i enfocada sota un prisma absolutament diferent al que avui volem implantar. El problema més important en tot cas, és que actualment hi ha el doble d'interns que pot allotjar. Si això es pogués evitar i tenint en compte els condicionants físics i arquitectònics que pateix, la situació milloraria molt.

— Parlem una mica de possibles solucions que es poden arbitrar en un termini curt.

— Sempre és difícil. Crec que de cara al futur cal plantejar-se el tema des d'una perspectiva global. Catalunya ha estat molt oblidada a nivell penitenciari. S'han

fet nous centres però sense uns criteris de modernització i racionalització clars. És veritat que aviat es farà el centre de la Roca del Vallès i que dins d'uns quatre mesos s'obrirà el de Lleida. De cara al futur entenc que s'ha d'enfocar en una perspectiva catalana. No es tracta de substituir el centre vell per un de nou amb la mateixa capacitat ja que no solucionaríem res, a part de millorar el tracte dels interns. Serà feina del ministeri de Justícia, mentre no arribin les transferències, intentar arranjar-ho una mica.

LA CONVERSA AMB ELS INTERNS

— La conversa amb els interns segurament ha estat positiva per completar la idea del centre. Quins problemes li han plantejat?

— Són problemes molt comuns als altres llocs. Es queixen del menjar tot i que a partir d'avui mateix millorarà substancialment perquè s'augmenta la

Martínez Zato, director general d'Institucions Penitenciàries. «No s'ha d'anar al davant però tampoc a remolc».

dotació econòmica en gairebé dues-cents ptes. diàries per pres. Volen també que s'incrementi el diàleg amb funcionaris i fins i tot m'han demanat que se'ls faci arribar les circulars que fa la Direcció General. Un altre tema plantejat és la manca d'activitats recreatives i culturals i farem un esforç d'imaginació per cobrir tot allò que no costi massa diners i sigui assolible.

— Fins fa pocs dies a la presó de Girona hi havia un mestre d'EGB. Ara s'està pendent de la designació d'un altre. A part d'aquesta informació cultural els reclusos solen demanar també dades sobre la seva situació processal.

— Aquest és un tema que no

està a les meves mans. Jo he posat les queixes en coneixement del col·legis d'advocats i les autoritats judicials pertinents. Crec que l'assistència al detingut és irrenunciable i caldria ampliar-la encara més.

— Finalment també caldria conèixer la seva opinió sobre la possibilitat que aviat es faci l'habitatge de vis-à-vis on les parelles es puguin reunir. Aquesta és una de les reivindicacions més sentides dels presos.

— Fa pocs dies vaig enviar una circular a totes les direccions de centre d'Espanya per parlar d'aquesta qüestió. Allí els deia que calia ser el màxim de flexible en aquest terreny perquè és bo per

a l'intern que pugui mantenir relacions durant la seva condemna. Manifestava també que no s'havia pas d'actuar amb un criteri restrictiu sinó més aviat tot al contrari. En una paraula, fer normal a la presó el que ho és al carrer. Pel que fa al centre de Girona s'està estudiant el projecte i la dotació pressupostària corresponent per portar endavant la construcció de l'habitatge aviat.

A la tarda el senyor Martínez Zato visità la presó de Figueres. En aquesta ocasió per exprés desig dels presos interns les cambres fotogràfiques dels mitjans de comunicació no hi varen pas tenir accés.

L'incendiari de l'Empordà

Fa molts pocs dies que és tancat. El varen agafar a Palafrugell. Els diaris el batejaren amb el nom de l'incendiari de l'Empordà. És un noi minusvàlid que no es pot valdre de les seves cames. La cadira de rodes les supleixen. «Jo estic aquí tancat perquè sota els efectes de l'alcohol em donava per cremar cotxes. Sóc una persona perfectament normal però que tenia aquest defecte psicològic. Si no em treuen aviat d'aquí em moriré». Actualment el seu advocat a través de l'associació MIFAS, està tramitant una revisió del cas. «En lloc de donar-me un tractament psicològic per curar-me volen que em podreixi aquí. Jo jugava a bàsquet amb l'equip de minusvàlids de Girona. Sóc una bona persona. Pregunti, pregunti...».

Jugar i jugar. Matar les hores perquè la condemna es faci més suportable.

Cinc històries per no dormir

El proxeneta i les condicions

Porta uns quants anys a la presó de Girona. Es dedicava al proxenetisme. «Sí, home! Tenia dones que treballaven per a mi. Mai no ho he negat. Era un negoci que em donava molts de diners, i mentre va durar la veritat és que vivia com un rei». Però el varen atrapar. «Sí.

Es veu que alguna em denuncià i ara estic tancat aquí. No em queixo pas perquè sé que vaig fer-ho i per tant haig de pagar.

Amb tot, sí que caldria denunciar la mala administració del centre. Aquí ningú no hi entén res de com cal portar això, i els presos en paguem les conseqüències. Les condicions de vida són inhumanes».

Casar-se per tornar al carrer

«Escolti, si li plau! ¿Amb qui hauria de parlar per poder obtenir un permís i poder sortir a casar-me? Tinc vint-i-un anys i m'agradaria poder-li dir al senyor director general que em vull casar. M'estimo la meua xicota i pràcticament no la puc veure». Tampoc no ha fet res. «Estic acusat d'un robatori que jo no he fet. Li ho puc jurar. El que passa és que sempre paguem els més pobres i aquest cop m'ha tocat a mi». Assegura que l'han maltractat. «No més d'arribar a la presó els funcionaris em colpejaren fins a deixar-me més mort que viu. Ara estic pràcticament impossibilitat i no serviré mai més per fer res. Vull sortir!».

Les reixes, sempre les reixes. El constant destí del presidiari.

La por a l'exterior

El menjador ple de gent que juga. «No vull parlar si no és en presència del meu advocat. Estem tips que vinguin a mirar-nos com si fóssim animalots. I els periodistes sou tan mal parits com ells. N'estic fins als collons!». De mica en mica agafa confiança. «Mira. Fa tres anys que estic aquí tancat, esperant que d'un cop arribi la reforma penitenciària. És injust que sense haver fet res em passi la major part de la meua joventut esperant que al jutge li vingui bé d'estudiar el meu cas». I continua jugant a les dames. «És un joc entretingut i que com a mínim em serveix per matar les hores. Què vols que faci?».

I les dones. Només quatre, que utilitzen el pati d'estenedor.

La infermeria sense infermers

La infermeria és una entelèquia inexistente a la presó de Girona. Els malalts han de ser atesos en les lliteres comunitàries. «A mi el metge m'ha dit que tinc una úlcera i que cal que guardi repòs. La veritat és que és força difícil guarir-me perquè aquí dins no es pot ni viure».

El metge visita el centre cada dia. «Té molta feina perquè entre els que fingeixen i els malalts de veritat això és un no parar. Sobretot els mesos d'hivern les gripes estan a l'ordre del dia. Hi ha tants corrents d'aire que només els supermans se n'escapen». Els llençols són força bruts. «Com que estic malalt no me'ls puc rentar i mira...» El preu per esbandir uns pantalons va de les cent a les cent cinquanta pessetes. «Depèn del company que t'ho fa».